

OMGEVINGSRECHT

(Staatsinrichting)

Periode 3 2022 MO₄1

Vrijdag 11-2-2022

Gedrags- en rechtsregels (= wetten)

Rechtsregels verschillen in een aantal opzichten van andere gedragsregels. De verschillen betreffen:

1. degene voor wie de regels gelden;
2. de regelgever, de persoon of instantie die de regels vaststelt;
3. de handhaver, de persoon of instantie die zorg draagt voor naleving van de regels;
4. de sanctie, de bestraffing voor overtreding van de regels.

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.1: Rechts- en andere gedragsregels

1. Zijn rechtsregels wel noodzakelijk of zou de samenleving kunnen volstaan met alleen gedragsregels? Licht je antwoord toe.
2. Noem vier verschillen tussen rechtsregels en gedragsregels.
3. Wat zijn innerlijke sancties?
4. Overal in het land worden acties tegen 'zinloos geweld' gevoerd. Valt deze vorm van geweld onder de zedelijke normen of onder de fatsoensnormen?
5. Spelen rechtsregels ook een rol bij het zogenaamde 'zinloos geweld'?
6. Geef een voorbeeld van een situatie welke jij niet eerlijk vind, maar wat wel volgens de wet correct is.

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.1: Rechts- en andere gedragsregels

1. Zijn rechtsregels wel noodzakelijk of zou de samenleving kunnen volstaan met alleen gedragsregels?

Rechtsregels zijn noodzakelijk in de samenleving omdat gedragsregels niet voor iedereen in de samenleving gelden en gedragsregels niet door sancties kunnen worden gehandhaafd

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.1: Rechts- en andere gedragsregels

2. Noem vier verschillen tussen rechtsregels en gedragsregels. Licht je antwoord toe.

1. **Rechtsregels gelden voor iedereen in de samenleving. Gedragsregels (spelregels) voor bepaalde groepen.**
2. **Rechtsregels worden gemaakt door de overheid. Gedragsregels door bepaalde groepen uit de samenleving.**
3. **De overheid zorgt voor de handhaving van rechtsregels. Gedragsregels worden gehandhaafd door degene die ze gemaakt heeft.**
4. **De overheid kan doeltreffende sancties op overtreding van rechtsregels stellen. Gedragsregels kunnen niet door afdoende sancties worden gehandhaafd.**

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.1: Rechts- en andere gedragsregels

3. Wat zijn innerlijke sancties?

Innerlijke sancties zijn sancties die ervoor zorgen dat je jezelf geestelijk of mentaal niet goed voelt. Het speelt vooral bij gedragsregels.

4. Overal in het land worden acties tegen 'zinloos geweld' gevoerd. Valt deze vorm van geweld onder de zedelijke normen of onder de fatsoensnormen?

Zinloos geweld valt onder de zedelijke normen, het is slecht (kwaad) om iemand te mishandelen.

5. Spelen rechtsregels ook een rol bij het zogenaamde 'zinloos geweld'?

Als de verdachten van de mishandeling bij de politie bekend zijn, kan de politie hen op grond van de rechtsregels (strafrecht) oppakken. Daarna kan de rechter ze op grond van dezelfde regels, straffen.

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.1: Rechts- en andere gedragsregels

6. Geef een voorbeeld van een situatie welke jij niet eerlijk vind, maar wat wel volgens de wet correct is.

Een man uit Oss heeft in oktober 2020 op de loverboy van zijn 15-jarige dochter gejaagd, maar uiteindelijk een andere man mishandelt. De rechtbank in Den Bosch heeft hem daarom een taakstraf van 150 uur opgelegd.

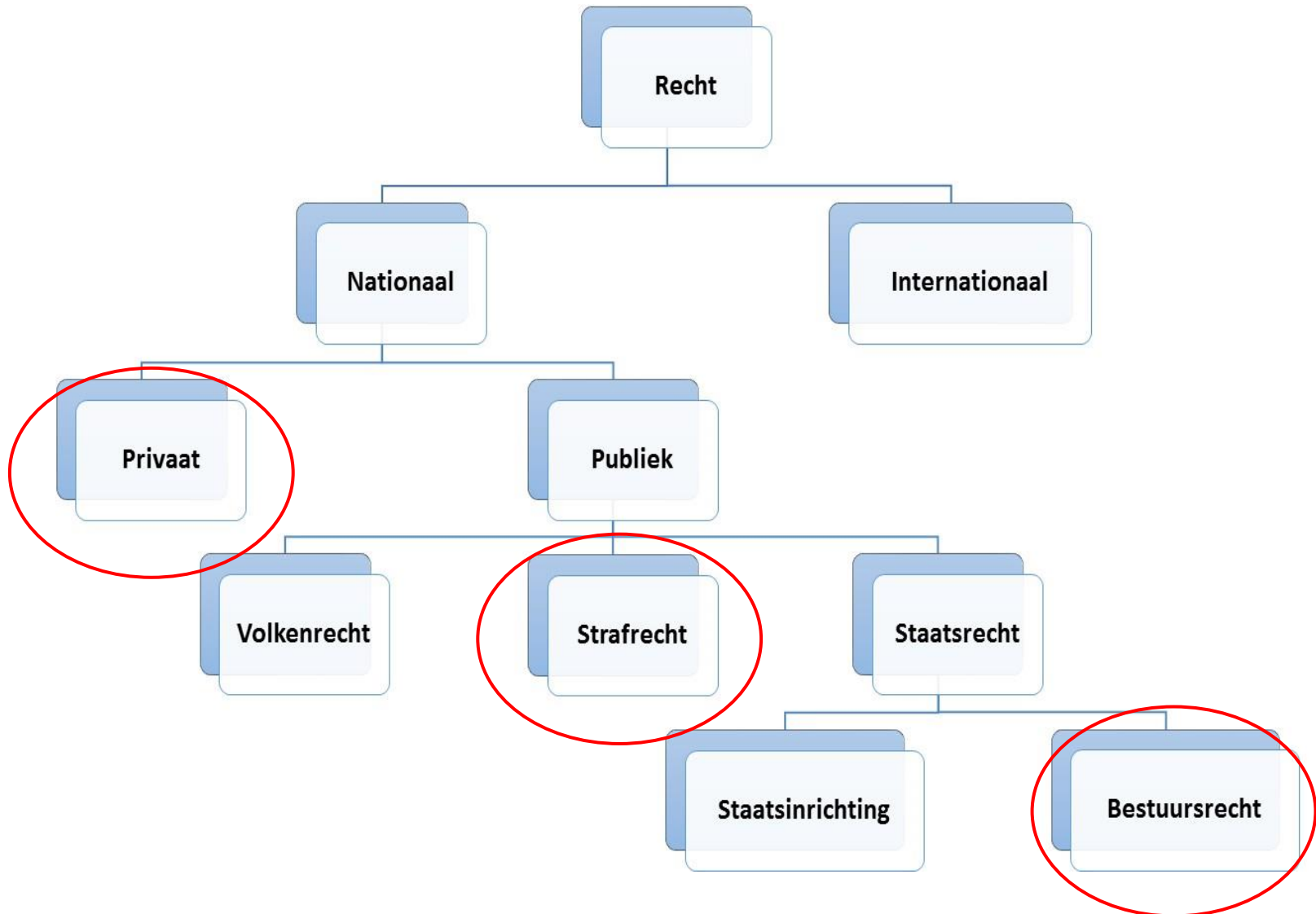
<https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/4035419/jacht-op-loverboy-van-dochter-eindigt-in-mishandeling-taakstraf-voor-vader>

Nationaal recht

1. Privaat recht: regelt de rechtsbetrekkingen tussen de burgers onderling (individueel belang).
2. Publiek recht: regelt de rechtsbetrekkingen tussen de burgers en de overheid en tussen overheden onderling. (dienen algemeen belang)
 - a) Volkenrecht: regelt de rechtsbetrekkingen tussen verschillende landen en tussen hun bewoners, bijvoorbeeld Rusland <> Oekraïne nu.
 - b) Strafrecht: geeft normen die nageleefd moeten worden en stelt straf op niet-naleving daarvan. Bijvoorbeeld boete voor te snel rijden.
 - c) Staatsrecht: zijn de bevoegdheden en de organen van de staat omschreven.
 - *Onderverdeling in Staatsinrichting en **Bestuursrecht** (= belangrijkste rechtsgebied voor het **omgevingsrecht**)*

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.2: Indeling van het recht

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.2: Indeling van het recht

OPDRACHTEN: Zonder het in de gaten te hebben, kom je regelmatig met regels uit de hiervoor genoemde rechtsgebieden in aanraking.

Hieronder staan een aantal meerkeuzevragen met situaties die ook jou zouden kunnen overkomen.

In deze opdracht oefen je de onderverdeling van het recht in rechtsgebieden. Noem bij elke situatie het rechtsgebied dat daarop van toepassing is.

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.2: Indeling van het recht

7. Je neemt in de supermarkt zonder te betalen een pak koffie mee. Dit valt onder het:

- a administratief recht
- b **publiekrecht (strafrecht)**
- c privaatrecht
- d volkenrecht

Publiekrecht regelt de rechtsbetrekkingen tussen de burgers en de overheid en tussen overheden onderling. (dienen algemeen belang). **Strafrecht** maakt hier onderdeel van uit.

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.2: Indeling van het recht

8. Je wilt naast de school een snackbar beginnen. Je vraagt bij het college van Burgemeester en Wethouders de op grond van de Wet milieubeheer benodigde vergunning aan.

Dit behoort tot:

a privaatrecht

b **bestuursrecht** (administratief recht)

c strafrecht

d geen van deze mogelijkheden

Bestuursrecht: Oplossen probleem burger-bedrijf/overheid

➤ Publiekrecht > staatsrecht > bestuursrecht

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.2: Indeling van het recht

Bestuursrecht:

Oplossen probleem burger-bedrijf/overheid

Publiekrecht > staatsrecht > bestuursrecht = administratief recht

1. Het administratief recht regelt de relatie tussen de uitvoerende macht en burgers.
2. Het administratief recht zorgt ervoor dat de uitvoerende macht (de overheidsinstanties) besluiten kunnen nemen, zoals het opleggen van een verkeersboete of een andere sanctie aan een burger of bedrijf (ofwel rechtspersonen).
3. Het administratief recht is een onderdeel van het publiekrecht en beschrijft onder andere de regels waar de overheid zich aan moet houden bij de besluitvorming.

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.2: Indeling van het recht

9. Je krijgt van het Justitieel Incasso Bureau een beschikking thuis. Je hebt een tijdje terug op weg naar school de maximum snelheid met circa 25 kilometer per uur overschreden. In dit geval spreek je over:

- a) administratief recht (= bestuursrecht)
- b) privaatrecht
- c) civiel recht
- d) **publiekrecht (= strafrecht)**

Publiekrecht regelt de rechtsbetrekkingen tussen de burgers en de overheid en tussen overheden onderling. (dienen algemeen belang). **Strafrecht** maakt hier onderdeel van uit.

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.2: Indeling van het recht

Tijdens een feestje vernielt een medescholier expres een raam van je studentenkamer. Hij is bereid de schade te vergoeden. Dit valt onder het:

a **privaat recht (oftewel: burgerlijk of civiel)**

b publiekrecht

c strafrecht

d bestuursrecht / administratief recht

In **privaatrecht** staan privépartijen tegenover elkaar (schadevergoeding, scheiding, bemiddeling)

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.2: Indeling van het recht

11. Je ontvangt van de officier van justitie een dagvaarding. Je hebt een strafbaar feit gepleegd en je moet daarvoor voorkomen bij de politierechter. Het feit dat je moet voorkomen is:

a bestuursrecht / administratief recht

b privaatrecht

c **publiekrecht**

d geen van deze mogelijkheden

Publiekrecht regelt de rechtsbetrekkingen tussen de burgers en de overheid en tussen overheden onderling. (dienen algemeen belang). **Strafrecht** maakt hier onderdeel van uit.

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.3: Rechtsbronnen

12. Noem de vier bronnen waar je rechtsregels kunt vinden.

1. **Verdragen:** Bindende overeenkomsten tussen overheden.
2. **Wetten:** Belangrijkste rechtsbron internationaal en nationaal.
3. **Jurisprudentie:** Rechtsvorming door rechterlijke uitspraken van rechters, de Raad van State of de Hoge Raad (rechtersrecht).
4. **Gewoonte(recht):** Gewoonterecht is recht dat gebaseerd is op gewoonten. Het wordt van generatie op generatie mondeling doorgegeven (ook ongeschreven recht genoemd).

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.3: Rechtsbronnen

14. Noem vier rechtsbronnen waarin je rechtsregels over het milieu kunt vinden.

1. **Protocol van Montreal**
2. Wet milieubeheer
3. Wet geluidhinder
4. Jurisprudentie (uitspraken Raad van Staten)

Voorbeeld: Het **Montrealprotocol** is een bindend akkoord over de geleidelijke stopzetting van het gebruik van fluorkoolwaterstoffen (HFK's) met als doel het beschermen van de ozonlaag. Het werd ondertekend op 16 september **1987** (op 1 januari 1989 van kracht). In **2016** hadden 197 partijen het protocol geratificeerd. Dit verdrag geldt als een van de meest succesvolle internationale milieuverdragen.

Opdrachten hoofdstuk 2;

2.3: Rechtsbronnen

16. Aan welke twee voorwaarden moet zijn voldaan om te kunnen spreken van een gewoonte en gewoonterecht?

Constant gebruik gedurende een bepaalde periode en maatschappelijk besef dat het gebruik zo hoort te zijn.

Ook het 'handjeklap' op veemarkten en het 'opsteken van een vinger' bij een antiekveiling worden wel beschouwd als een vorm van gewoonterecht. Door beide 'gebaren' komt een koopovereenkomst tot stand.

Opdrachten vanuit IBS

Leerdoelen (blz. 6):

- Je legt uit welke **wetten en regels** van toepassing zijn voor de invulling van onze **leefruimte**.

Succescriteria (blz. 7):

1. Je legt uit hoe de **staatsrechtelijke inrichting** van Nederland **op hoofdlijnen** in elkaar steekt.
2. Je legt in het algemeen en specifiek voor ons **vakgebied** uit hoe de **wetgeving van Nederland** in elkaar steekt.
3. Je geeft aan **wie verantwoordelijk** is (bevoegd gezag) voor de invulling van onze leefruimte.

Eisen IBS-3

OMGEVINGSRECHT

Staatsinrichting

Toine van de Sande
Juli 2016

Inleiding Milieuwetgeving en groene wetgeving_rev2.docx
HELICON MBO 's-HERTOGENBOSCH

1. Omgevingsrecht & staatsinrichting
 - a) Doornemen reader
 - b) Maken opdrachten (vrijdagen)
 - c) Maken **poster** = trede 8 en 9 (combinatie blauw-groen en toepassen wetgeving)
 - d) **Toets** = vraaggesprek docent
2. Bezoek **gemeente** (in groepjes)
 - a) Interview met bestuurder of ambtenaar
 - b) Bezoeken Raadsvergadering
 - c) Maken verslag/selfie
3. Bezoek **provincie (klassikaal)**
 - a) Bezoeken vergadering Provinciale Staten
 - b) Maken verslag/selfie

Opdrachten vanuit IBS

Eindtoets onderdeel 2: Interview (ca. 15 minuten)

1. De leerling wordt geïnterviewd in toetsweek (?) door twee docenten over het thema omgevingsrecht.
2. Voorafgaand lever je een **voorlichtingsposter** aan over een verbetering in de Groen-Blauwe dooradering (o.a. tredes 2-5 van Rob Vereijken)
3. Dit interview telt voor 1/3 mee in je eindcijfer.

Opdrachten vanuit IBS

Interview (ca. 15 minuten) en poster

1. In deze opdracht ga je op onderzoek naar wat er allemaal (wettelijk) geregeld moet worden om een groen (natuur), rood (bouw/ruimtelijke ordening), blauw (water) of grijs (milieu) project van de grond te krijgen.
2. Stel je wilt de leefomgeving voor een bepaalde dier- of plantensoort verbeteren en moet daarom een ingreep doen in de bestaande omgeving. Dan dien je dat volgens de Nederlandse regels van de wet uit te voeren.
3. Het is het ingewikkelde werkveld van het bestuursrecht en de vele vergunningen, in combinatie met de geldende materiele wet- en regelgeving van de diverse bestuurslagen: rijk, provincie en gemeente.

Opdrachten vanuit IBS

Poster: (blz, 11 en 12)

1. Helft van het cijfer
2. Goede combinatie van knelpunt (groen of blauw) oplossing, juridische weg ernaar toe en grafische weergave van alle elementen
3. Poster hangt bij het interview klaar
4. Mag niet worden toegelicht
5. Is onderwerp voor het gesprek
6. Mag in je groepje worden voorbereid
7. Individuele uitwerking (interview is ook individueel)

Opdrachten vanuit IBS

Interview: (blz. 13)

1. Andere helft van de punten
2. Gesprek (individueel) duurt 15 minuten
3. Er worden 5 belangrijke onderwerpen besproken
4. Per onderwerp 20 punten

Mogelijke onderwerpen:

1. Rollen van burgemeester/raad/wethouders e.d.
2. Algemene wet bestuursrecht
3. Algemene beginselen van behoorlijk bestuur
4. Rechtsbescherming van de burger
5. Relatie bestuursrecht en omgevingsrecht

Eisen IBS-3

OMGEVINGSRECHT

Staatsinrichting

Toine van de Sande
Juli 2016

Inleiding Milieuwetgeving en groene wetgeving_rev2.docx
HELIJON MBO 's-HERTOGENBOSCH

1. **Omgevingsrecht & staatsinrichting**
 - a) Doornemen reader
 - b) Maken opdrachten (vrijdagen)
 - c) Maken **poster** = trede 8 en 9 (combinatie blauw-groen en toepassen wetgeving)
 - d) **Toets** = vraaggesprek docent
2. **Bezoek gemeente (in groepjes)**
 - a) Interview met bestuurder of ambtenaar
 - b) Bezoeken Raadsvergadering
 - c) Maken verslag/selfie
3. **Bezoek provincie (klassikaal)**
 - a) Bezoeken vergadering Provinciale Staten
 - b) Maken verslag/selfie

Opdrachten vanuit IBS

Trede 6: het bestuur van de gemeente

Doelstelling:

- Na het maken van de trede heb je een goed beeld van het gemeentelijk bestuur in jouw gemeente naar keuze.
 - Uitvoeren opdrachten in groepjes van 2 of 3.
1. Deel 1: Vooronderzoek (welke gemeente, welk beleid hebben ze op gebied van milieu en omgeving).
 2. Deel 2: Interview met iemand (burgemeester, wethouder, raadslid, milieuambtenaar) van de gemeente. Betrek hier je plannen voor het oplossen van een knelpunt bij.
 3. Deel 3: Bijwonen van een raadsvergadering of commissievergadering (wanneer, welke onderwerpen interessant). Liefst in dezelfde gemeente.
 4. **Deadline inleveren verslag (individueel): week 7**

Opdrachten vanuit IBS

Trede 11: Bestuur provincie

Doelstelling:

- Na het maken van de trede heb je een goed beeld van het bestuur op provinciaal niveau en in de provincie Noord-Brabant

Opdracht:

- Bijwonen vergadering van Provinciale Staten (klassikaal)
- Maken verslag en selfie
- **Deadline: week 9**

Opdrachten vanuit IBS

Maandag:

1. Hoe zit een gemeente bestuurlijk in elkaar?
2. Voorbereiden opdrachten:
 - a) Interview
 - b) Bezoek aan gemeenteraad of commissie
 - c) Poster

Huiswerk:

1. Bestuderen opdrachten voor trede 6 en 11 in IBS-3
2. Nadenken in je groepje over welke gemeente en waarom (ook groen-blauwe dooradering belangrijk)
3. Wie zouden jullie willen spreken en hoe gaan jullie dat aanpakken?